

ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน
สามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล

Democratic Citizenship of High School students Samakkhi Islam Wittaya
School, Satun Province

หมัดเฟาซี รูบามา^{1*}, จิตกรี บุญโชติ¹, นพวัลภ์ มงคงศรี¹, คารม บัวผัน¹ และไกรสร วงศ์พรัตน์¹
Madpouzee Rubama^{1*}, Jitkree Boonchot¹, Noppawan Mongkolsri¹,
Karom Buaphun¹ and Kraisorn Wongprad¹

¹อาจารย์, สาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹Lecturer, Department of Local Governance, Faculty of Political Science, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Madpouzee@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวัดระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล จำแนกตามลักษณะประชากร โดยใช้แบบวัดความเป็นพลเมืองเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ที่เข้าร่วมโครงการพลเมืองไทยในยุค 4.0 จำนวน 155 คน การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 และเพศชายจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 โดยมีอายุระหว่าง 17-18 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ตามลำดับ ผลการศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน พบว่า

1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.38 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.35, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.17 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.99 ตามลำดับ

2) ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล จำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับ

ความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุ และระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พลเมืองไทย 4.0, นักเรียนมัธยม, โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา

Abstract

The objectives of this research were 1) To measure the level of Democratic Citizenship of High school students. Samakkhi Islam Wittaya School, Satun Province 2) To compare the differences in Democratic Citizenship of High school students Samakkhi Islam Wittaya School, Satun Province Classified by Population The Citizenship test was used as a tool to collect data from high school students. Samakkhi Islam Wittaya School, Satun Province, participated in the Thai Citizens Project in the 4.0 Era of 155 people. Most of the samples were Female, numbering 107 people, representing 69.0 percent, and 48 people, representing 31.0%, with the ages between 17-18 years old, studying in Mathayom 6, the highest number of 82 people, representing 52.9% each and 73 students in Mathayom 5, representing 47.1%, respectively. The results of the student Democratic Citizenship study, found that:

1) High school students Samakkhi Islam Wittaya School, Satun Province has a level of opinion towards Democratic Citizenship. Overall, it was at the highest level with an average of 4.23 and when considering each aspect as follows: 1. The aspect that gave the highest importance to the Cultural Way The average was at the highest level of 4.38, followed by No. 2. On the importance of being a Good Citizen. The mean value was 4.35, 3. The emphasis on Community was at the high level of 4.17, and 4. The emphasis on Freedom, Progress and Modernity was at the high mean. equal to 3.99 respectively

2) The Democratic Citizenship of the upper secondary school Samakkhi Islam Wittaya School, Satun Province, classified by population characteristics. of different Sexes There is a level of opinion towards Democratic Citizenship. Overall and each aspect is different. with statistical significance at the .05 level, but the samples were different in Age and Secondary school level. There is a level of opinion towards Democratic Citizenship. Overall and each aspect was not significantly different at the .05 level.

Keywords: Thai Citizen 4.0, High school Students, Samakkhi Islam Wittaya School.

บทนำ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะไร้เสถียรภาพ หากบุคคลหรือสมาชิกที่เป็นพลเมืองของสังคมขาดแบบแผนของความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมที่เป็นประชาธิปไตย อาทิ การเคารพในความแตกต่าง การเคารพกฎหมาย การเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความซื่อตรง และการเห็นกับประโยชน์ส่วนรวม จึงถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมของพลเมือง การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดเป็นวัฒนธรรมพลเมืองมีหลากหลายรูปแบบโดยอาจเริ่มจากการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยหรือความเป็นพลเมืองเพื่อให้เกิดความตระหนัก และสำนึกความรับผิดชอบต่อในบทบาทหน้าที่ของตนเองและสังคม ไปจนถึงการเป็นพลเมืองที่ร่วมลงมือปฏิบัติและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม (Common good) อย่างมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งเป็นการยกระดับที่สำคัญต่อความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (King Prajadhipok's Institute, 2016)

สังคมประชาธิปไตยที่ดีไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจรวมไปถึงการขาดซึ่งความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการเป็นพลเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดย Thawilwadee Burikul and Ratchawadee Saengmahad (2012) นำเสนอไว้ว่าความเป็นพลเมือง (Citizenship) เป็นคำที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ไม่ใช่เพียงแต่มีรัฐธรรมนูญแต่ประชาชนจะต้องเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยด้วย

พลเมืองที่ดีมีคุณลักษณะที่สำคัญในวิถีชีวิตประชาธิปไตย ก็คือเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติตามหลักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังนั้นหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นหลักการสำคัญที่นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้ และการที่เยาวชนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมย่อมส่งผลต่อประเทศ คือ สังคมและประเทศมีการพัฒนา สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ และสมาชิกในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แต่ตรงกันข้ามหากพฤติกรรมของคนไร้ระเบียบวินัยขาดจิตสำนึกมากขึ้นก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย รวมทั้งความไม่เป็นระเบียบของคนในสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change) เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งที่น่าวิตกกังวล คือปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศ ทั้งในระดับนักการเมือง ข้าราชการ หรือคนในแวดวงอาชีพอื่น ๆ ภาพที่เห็นชัดเจนและเป็นข่าวอยู่ทุกวันนี้ก็คือ การทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรม การเสพ และค้ายาเสพติด (Rubama, Madpouzee and others : 2021) และยิ่งแพร่ระบาดไปยังกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมจนถึงอุดมศึกษา (Namket, Somdej : 2018) ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาประเทศ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นพลเมืองของประเทศ และเป็นกลุ่มที่เริ่มเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นครั้งแรกผ่านการเลือกตั้ง เมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ คณะผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองตาม

ระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนทุกคนมีส่วนในการช่วยให้ประเทศเกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาต่อไปได้ จึงได้วางแผนคัดเลือกโรงเรียนที่มีศักยภาพ มีความพร้อมในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งโรงเรียนของรัฐและเอกชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนอื่น ๆ และในจังหวัดสตูลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวัดระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล จำแนกตามลักษณะประชากร

แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษากรอบแนวความคิดจากแนวคิดความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยศึกษาจากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล

การสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างจริงจังและได้รับการกล่าวถึงอย่างแพร่หลาย โดย DQInstitute (2020) ให้ความหมายของพลเมืองดิจิทัลว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่ออย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม ขณะที่ Kusnadi and Hikmawan (2020) กล่าวว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลถูกกำหนดให้เป็นขอบบาทของผู้นั้นในสังคมที่แวดล้อมด้วยข้อมูลจำนวนมากในยุคดิจิทัลผ่านการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ และแพลตฟอร์มซึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนในการดำรงชีวิตและการทำกิจกรรมทางสังคม ส่งผลต่อการขยายขอบเขตของกิจกรรมของพลเมืองมากขึ้นและสามารถสื่อสารข้อมูลของตนเองผ่านสื่อดิจิทัล ดังนั้นจึงเป็นโอกาสในการเสริมพลังพลเมืองและเอื้อต่อการเป็นประชาธิปไตย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมืองมากขึ้นเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ Moonsoon Choi (2016) ยังนิยามความเป็นพลเมืองดิจิทัลออกเป็น 3 มิติ คือ

- 1) มิติด้านความรู้เกี่ยวกับสื่อและสารสนเทศ ซึ่งพลเมืองดิจิทัลต้องมีความรู้และสามารถเข้าถึง ใช้ สร้างสรรค์ ประเมิน สังเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือดิจิทัล

2) มิติด้านจริยธรรม พลเมืองดิจิทัลจะต้องใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม ความรับผิดชอบ ต้องตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดต่อสังคม เศรษฐกิจและความรับผิดชอบต่อออนไลน์ และ

3) มิติด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคม พลเมืองดิจิทัลจะสามารถมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ

จะเห็นได้ว่า พลเมืองในยุคดิจิทัลจะมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงทักษะในการรู้คิดขั้นสูงและมีวิจารณญาณ และเนื่องจากการใช้เทคโนโลยีออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับผู้คนมากขึ้น การรู้จักสิทธิตนเอง เศรษฐกิจอื่น และการปกป้องตนเองและชุมชนจากความเสียหายออนไลน์ จึงเป็นทักษะที่สำคัญ นอกจากนี้พลเมืองดิจิทัลยังสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมือง และการแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น

ความท้าทายของการเป็นพลเมืองดิจิทัลคือ ผู้คนในยุคปัจจุบันมีความหลากหลาย ที่เรียกกันว่า Generation ซึ่งมีทั้ง Baby Boomer, Gen X, Gen Y, Gen Z และ Gen Alpha โดยที่ผ่านมามีความแตกต่างระหว่างผู้คนในแต่ละรุ่นอาจมีไม่มากนัก แต่การเข้ามากระทบของเทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital Disruption กับวิถีชีวิตอย่างหนักหน่วง ทำให้ผู้คนที่ถูกเรียกว่า Gen Z และ Gen Alpha มีพฤติกรรมความคิด และความเชื่อแตกต่างอย่างคนรุ่นก่อนหน้าค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากเติบโตมาในสิ่งแวดล้อมดิจิทัลหรือชาวดิจิทัลดั้งเดิม (Digital Natives) ที่ทะเลายกำแพงด้านสถานที่และเวลา ทำให้ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ทราบเหตุการณ์รอบตัวและรอบโลกอย่างหลากหลายและรวดเร็ว ในขณะที่ Baby Boomer, Gen X, Gen Y ซึ่งมีวิถีชีวิตแบบผู้อพยพเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Immigrants) ต้องมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลอย่างมาก โดยความแตกต่างนี้ถูกกระตุ้นให้ชัดเจนและมีการส่งต่อมากขึ้นด้วยสื่อสังคมออนไลน์ ปรากฏการณ์นี้เองอาจก่อให้เกิดความแตกแยก ความเป็นอื่น และความเกลียดชังได้ นอกจากนี้ความท้าทายด้านการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองดิจิทัลซึ่งเป็นคนต่างรุ่นแล้ว ยังมีความท้าทายด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลได้สร้างเครื่องมือและทรัพยากรที่น่าทึ่งทำให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ การปฏิวัติทางเทคโนโลยีทำให้ชีวิตของเราง่ายขึ้น เร็วขึ้น ดีขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการสื่อสารและพฤติกรรมของผู้คนไปอย่างมาก จากเดิมที่ผู้คนส่วนใหญ่เป็นผู้รับสารและรอรับข้อมูลจากผู้ส่งสาร แต่ในปัจจุบันทุกคนสามารถเป็นผู้ส่งสารได้อย่างง่ายดาย

เทคโนโลยีที่มีผลด้านบวกต่อสังคมคือส่งผลต่อการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้มีการโต้ตอบและทำงานร่วมกันมากขึ้นซึ่งจะช่วยให้ผู้คนมีส่วนร่วมกับเนื้อหาที่เรียนรู้และมีปัญหาได้ดีขึ้น เพราะอินเทอร์เน็ตช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสังคมคือช่วยให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้แม้จะอยู่คนละมุมโลก

อย่างไรก็ตามเทคโนโลยียังส่งผลกระทบต่อผู้คน กล่าวคือ เทคโนโลยีโทรทัศน่มือถือลดการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารจัดการเวลาส่วนตัวมีน้อยลงเนื่องจากต้องออนไลน์

ติดตามผู้อื่น และถูกผู้อื่นติดตามตลอดเวลา จนอาจกล่าวได้ว่าอิทธิพลทางเทคโนโลยีมีส่วนกำหนดและ
การเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการกระทำของมนุษย์ในปัจจุบันไปแล้ว

ด้วยความรวดเร็วของเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การแข่งขันด้านความ
รวดเร็วจึงเกิดขึ้นอย่างเลี่ยงไม่ได้ ความถูกต้องของข้อมูลจึงถูกมองข้ามไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อ
สุขภาพทั้งทางร่างกายและทางใจของสมาชิกในสังคมจากการได้รับชุดข้อมูลผิดหรือบิดเบือนซึ่งกลายเป็น
ปัญหาของโลก ที่สั่นคลอนเสถียรภาพทั้งเศรษฐกิจและสังคม เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงและเต็มไปด้วยความ
หวาดกลัว ทำให้เกิดการแพร่สะพัดของข้อมูลบิดเบือนจำนวนมากผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้
ยังรวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ที่สร้างผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และ สิทธิของพลเมืองในยุคดิจิทัล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Cary (1970) วิจัยเรื่อง Education for Citizenship in the U.S.S.R. เป็นการวิจัยเกี่ยวกับ
ปัญหา การฝึกอบรม ความเป็นพลเมืองดีแก่เยาวชน โดยการจัดการสอนในโรงเรียนของรัสเซีย โดยเฉพาะ
ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา วิธีที่ใช้ในการวิจัยก็คือ การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน วัสดุสิ่งพิมพ์ที่
ได้จากหน่วยงานทางการศึกษาของรัสเซียและการใช้การสังเกต ความคิด ความรู้สึกที่เป็นผล มาจากการที่
ผู้วิจัยได้เข้าไปอยู่ในรัสเซีย 2 เดือน ประกอบการวิจัยนี้ด้วย ผลการวิจัยพบว่า ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของรัสเซีย พลเมืองจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และจะต้องผูกพัน
กับรัฐบาลนักเรียนจะมีความคิดไปในทางที่กำหนดกลุ่มเพื่อมีอิทธิพลต่อเด็ก รัฐบาลจึงพยายามอบรมกลุ่ม
เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้

Wirapriyakun, Pornphan (1999: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างคุณธรรมของความเป็น
พลเมืองในชุมชนไทย พบว่า การสร้างคุณธรรมของความเป็นพลเมืองในชุมชนไทยถูกสร้างขึ้นได้ในชุมชน
ที่ดิงาม ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการ คือ 1. อุดมการณ์ของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2. บริบท
ทางกายภาพและสังคมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ 3. โครงสร้างทางสังคมที่มีลักษณะเป็นแนวราบมากกว่า
แนวตั้ง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพในสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของกันและกัน และความ
เป็นกัลยาณมิตร 4. ทูทางสังคม ประกอบด้วย ช่องทางหรือเครือข่ายการสื่อสาร คือ การสื่อสารสองทาง
แบบทางตรงที่เห็นหน้าเห็นตากันด้วยการสนทนาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน ประชุมร่วมกัน ความไว้วางใจ
กัน และเชื่อถือกัน ความมีอุดมการณ์ที่เหมือนกันเป็นบรรทัดฐานทางสังคมเกิดจากความไว้นื้อเชื่อใจกัน

The Australian Temperament Project ศึกษาพัฒนาการของเด็กในรัฐวิกตอเรีย ประเทศ
ออสเตรเลียตั้งแต่ปี 1983-2000 (Prior, M., et al., 2000) พบว่า ตัวแปรอิสระสำคัญตัวหนึ่งที่สามารถ
ทำนายความตระหนักด้านการเมืองของความเป็นพลเมืองในวัยรุ่นได้ คือ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ
ของครอบครัว กล่าวคือ เป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจาก ครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงจะประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่วัยรุ่น
ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

Rothwell, N. & Turcotte, M. (2006) พบว่า 1. เยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปในพื้นที่ชนบทมีแนวโน้มที่จะเป็นอาสาสมัครมากกว่าเยาวชนในเมือง 2. 4 ใน 5 ของเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งอาศัยอยู่ในชนบทที่ใกล้กับเมืองเป็นสมาชิกในองค์กร เช่น พรรคการเมือง กลุ่มวัฒนธรรม และองค์กรทางกีฬาอย่างต่ำคนละ 1 องค์กร และ 3. เยาวชนในชนบทที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองและการประชุมสาธารณะมากกว่าเยาวชนในเมือง

Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (2008) สํารวจข้อมูลเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างในการเข้าร่วมกิจกรรมของพลเมือง สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าชาย คือ การหาเงินบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มที่ไม่ใช่การเมือง การเป็นสมาชิกในกลุ่มทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการเดินหรือวิ่งเพื่อการกุศล

2. กิจกรรมความเป็นพลเมืองที่เยาวชนหญิงมีส่วนร่วมต่ำกว่าชาย คือ การออกเสียงเลือกตั้ง การชักชวนให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง การบริจาคเพื่อการรณรงค์หาเสียงทางการเมือง และการเป็นอาสาสมัครให้แก่กลุ่มทางการเมือง

Sangaroon, Kiattisak. (2008: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย: กรณีศึกษากลุ่มและเครือข่ายเยาวชนที่ทำงานด้านจิตสำนึกสาธารณะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. วิเคราะห์กระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ สำหรับเยาวชนของกลุ่มและเครือข่ายเยาวชน 2. ศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของเยาวชนที่เข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่มและเครือข่ายเยาวชน และ 3. เพื่อนำเสนอแนวทางในจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา จิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย โดยมีกลุ่มนวัตกรรมเยาวชน เพื่อสังคมกลุ่มเยาวชนแบล็กบ็อกซ์และเครือข่ายเยาวชน 14 กลุ่มที่ดำเนินโครงการเยาวชนไทยไม่ทอดทิ้งสังคม กรณีศึกษาพบว่า มีกระบวนการจัดกิจกรรมที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันคือการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม การอาสา การช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อการดำเนินงาน การให้คำปรึกษาและการจัดการความรู้ กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้สอดคล้องและเป็นไปตามกระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมของกรณีศึกษาทุกคนมีคุณลักษณะของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมอันเนื่องมาจากการไม่เห็นแก่ตัวและการเสียสละเพื่อสังคมอันเป็นองค์ประกอบของการมีจิตสำนึกสาธารณะ แนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้วยแนวทางปฏิรูประบบการศึกษา พัฒนาคุณภาพสื่อ ร่วมมือกันทำงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องการจัดกิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้นำกิจกรรม กิจกรรมที่เยาวชนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมและกิจกรรมที่สามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

Portney, K. E., et al. (2009) พบว่า เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาดีและสนใจทางการเมือง จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางพลเมืองของเยาวชนหญิงมากกว่าชาย นอกจากนี้ การพูดคุยกับบิดา มารดาเกี่ยวกับการเมือง จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของการเลือกตั้งในเยาวชนหญิงมากกว่า ชาย แต่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและกิจกรรมที่ไม่หวังกำไรในเยาวชนชายมากกว่าหญิง

Paiboonthitipornchai, Prapatsorn. (2010) ศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชการแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. ปีที่ 1-3 มีความเป็นพลเมืองดีในระดับสูง ปัจจัยส่วน บุคคลของนักเรียน อันได้แก่ เพศ สาขาวิชา และผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีความเป็นพลเมืองดีที่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ปัจจัยสนับสนุนด้านความเชื่อมั่นในตนเองและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน

Boontep, Sukree and Rubama, Madpouzee (2021) ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2020 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่1 และปีที่2 มากที่สุด และผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมากที่สุด รายจ่ายต่อเดือนของนักศึกษา 10,001 บาทขึ้นไปมากที่สุด และยังพบว่าข้อมูลลักษณะประชากรที่แตกต่างกันส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ยกเว้นข้อมูลทางด้านอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยด้านวิถีวัฒนธรรมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชนของตนและด้านการให้ความสำคัญกับอภิสภาพความก้าวหน้า ทันสมัย

Rubama, Madpouzee., et al. (2021) ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตภูมิวิทยา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอภิสภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุ และระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำมาศึกษาโดยกำหนดเป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ที่เข้าร่วมโครงการพลเมืองไทยในยุค 4.0 จำนวน 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสำรวจโดยแบ่งแบบสำรวจเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

2. คำถามความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำนวน 4 ด้าน คือ ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม 2) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับชุมชนของตน 3) ความเป็นพลเมืองกับการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้าทันสมัย และ4) การเป็นพลเมืองที่ดี จากนั้นนำมาสร้างเป็นคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Srisaat, Boonchom; 2012) โดยมีหลักเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับความเป็นพลเมือง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ระดับมากที่สุด	4.21-5.00
ระดับมาก	3.41-4.20
ระดับปานกลาง	2.61-3.40
ระดับน้อย	1.81-2.60
ระดับน้อยที่สุด	1.00-1.80

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

หลังจากเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดด้วยตนเองในทันทีที่เก็บคืนมา ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ตรวจสอบความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ตามลักษณะประชากรโดยใช้สถิติ T-test

ผลการวิจัย

ผลการสำรวจความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 และเพศชายจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 โดยมีอายุระหว่าง 17-18 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ตามลำดับ สามารถแสดงได้ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	48	31.0
หญิง	107	69.0
อายุ		
17	78	50.3
18	77	49.7
ระดับมัธยมศึกษาปีที่		
ม.5	73	47.1
ม.6	82	52.9
รวม	276	100.00

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.38 รองลงมาในลำดับที่ 2. ด้านให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.35, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.17 และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอิสราภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.99 ตามลำดับ โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน
 สามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล (N=155)

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม	4.38	0.40	มากที่สุด
2. ด้านให้ความสำคัญกับชุมชนของตน	4.17	0.45	มาก
3. ด้านให้ความสำคัญกับอสรภาพความก้าวหน้าทันสมัย	3.99	0.52	มาก
4. ด้านการให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี	4.35	0.40	มากที่สุด
ภาพรวม	4.23	0.35	มากที่สุด

จากผลการสำรวจโดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม เพื่อให้เห็นรายละเอียดความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนตามลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพิ่มเติมตามลักษณะข้อมูลประชากรที่แตกต่างกัน จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 3 – 5 ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับชุมชนของตนเอง และการให้ความสำคัญกับอสรภาพความก้าวหน้าทันสมัย เว้นแต่ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองของนักเรียน จำแนกตามเพศ (N=155)

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	เพศ	N	Mean	Std. D	t-test	P-value
ให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม	ชาย	48	4.45	.33	1.521	.130
	หญิง	107	4.35	.43		
ให้ความสำคัญกับชุมชน	ชาย	48	4.39	.34	4.387	.000
	หญิง	107	4.07	.45		
ให้สำคัญกับอสรภาพ ก้าวหน้าทันสมัย	ชาย	48	4.20	.49	3.378	.001
	หญิง	107	3.90	.50		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	เพศ	N	Mean	Std. D	t-test	P-value
การเป็นพลเมืองที่ดี	ชาย	48	4.37	.42	.394	.694
	หญิง	107	4.34	.39		
ภาพรวม	ชาย	48	4.35	.32	3.164	.002
	หญิง	107	4.16	.35		

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองของนักเรียน จำแนกตามอายุ (N=155)

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	อายุ	N	Mean	Std. D	t-test	P-value
ให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม	17	78	4.35	.38	-.809	.420
	18	77	4.40	.42		
ให้ความสำคัญกับชุมชน	17	78	4.14	.42	-.782	.435
	18	77	4.19	.46		
ให้ความสำคัญกับอสรภาพ ก้าวหน้าทันสมัย	17	78	3.97	.52	-.620	.536
	18	77	4.02	.52		
การเป็นพลเมืองที่ดี	17	78	4.35	.38	.015	.988
	18	77	4.35	.43		
ภาพรวม	17	78	4.20	.33	-.705	.482
	18	77	4.24	.37		

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษา

ความเป็นพลเมืองของนักเรียน	ระดับ	N	Mean	Std. D	t-test	P-value
ให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม	ม.5	73	4.33	.37	-1.325	.187
	ม.6	82	4.42	.42		
ให้ความสำคัญกับชุมชน	ม.5	73	4.13	.43	-1.018	.310
	ม.6	82	4.21	.46		
ให้ความสำคัญกับอิสราภาพ ก้าวหน้าทันสมัย	ม.5	73	3.97	.52	-.438	.662
	ม.6	82	4.01	.51		
การเป็นพลเมืองที่ดี	ม.5	73	4.34	.37	-.250	.803
	ม.6	82	4.36	.43		
ภาพรวม	ม.5	73	4.19	.33	-.937	.350
	ม.6	82	4.25	.36		

สรุปและอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อวัดระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Paiboonthitipornchai, Prapatsorn (2010) ที่พบว่านักเรียนโรงเรียนพณิชการแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี มีความเป็นพลเมืองดีในระดับสูง ซึ่งถือได้ว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ก็ให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในทุกด้าน เช่นเดียวกับที่ Rubama, Madpouzee., et al. (2021) พบผลสำรวจความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตภูมิวิทยาว่ามีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ Keith Faulk (2000) ที่ได้กล่าวเน้นย้ำถึงสิทธิความเป็นพลเมืองว่ามีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด เพราะจะทำให้ประชาชนแต่ละคนได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นพลเมือง (Kaewklieng, Krisada 2016) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีระดับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด ได้แก่ 1. ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรมสูงสุด อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ได้รับการบ่มเพาะความเป็นพลเมืองกับวิถีวัฒนธรรมตามความเชื่อทางศาสนาที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่กับการเรียนสามัญศึกษาทั่วไปที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีความภาคภูมิใจในการแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมห้องชั้นเรียนและมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น อ่อนน้อมถ่อม

ตนเองต่อผู้อื่นในทุกโอกาส โดยเฉพาะผู้อาวุโสกว่า และยังปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด 2. ด้านการให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี, 3. ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน และ 4. ด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ได้รับการบ่มเพาะความเป็นพลเมืองที่ให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี ให้ความสำคัญกับชุมชน และให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้า และทันสมัย สอดรับกับงานที่ Burikul, Thawilwadee and other (2012) ที่พบว่าประชาชนในสังคมไทยทุกภูมิภาคมีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ด้านวิถีวัฒนธรรม ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน และด้านการให้ความสำคัญกับอิสรภาพในการรับรู้ข่าวสาร ความก้าวหน้า และทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rubama, Madpouzee., et al. (2017) ที่ศึกษาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่าประชาชนในจังหวัดสตูลให้ความสำคัญกับความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และมักจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางเมืองทุกครั้งที่มีโอกาส ซึ่งถือได้ว่าเป็นคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

จากวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูล ตามลักษณะประชากรสามารถอธิบายได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ Paiboonthitipornchai, Prapatsorn (2010) ที่พบว่านักเรียนโรงเรียนพลนิคมแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศต่างกันมีความเป็นพลเมืองที่ดีที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านการให้ความสำคัญกับชุมชนของตนเอง และการให้ความสำคัญกับอิสรภาพความก้าวหน้าทันสมัย เว้นแต่ด้านการให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับที่ Rubama, Madpouzee., et al. (2021) กล่าวว่า เพศต่างกันนักเรียนโรงเรียนรัตนภูมิวิทยา มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนสามัคคีอิสลามวิทยา จังหวัดสตูลที่เป็นโรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชน มีการเรียนการสอนสามัญควบคู่กับการเรียนการสอนศาสนาอิสลาม กับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัตนภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา ที่เป็นโรงเรียนสังกัดของรัฐมีการเรียนการสอนสามัญเป็นหลัก มีผลต่อพฤติกรรมความเป็นพลเมืองของนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อความเป็นพลเมืองที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะบริบทวิถีวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของสังคมที่แตกต่างกันภายในโรงเรียน รวมถึงความสนใจในทางการเมืองที่แตกต่างกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับที่ Portney, K. E., et al.

(2009) พบว่า เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาดีและสนใจทางการเมือง จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางพลเมืองของเยาวชนหญิงมากกว่าชาย นอกจากนี้ การพูดคุยกับบิดา มารดาเกี่ยวกับการเมือง จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของการเลือกตั้งในเยาวชนหญิงมากกว่าชาย นอกจากนี้ The Australian Temperament Project ศึกษาพัฒนาการของเด็กในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียตั้งแต่ปี 1983-2000 (Prior, M., et al., 2000) พบว่า ตัวแปรอิสระสำคัญตัวหนึ่งที่สามารถทำนายความตระหนักด้านการเมืองของความเป็นพลเมืองในวัยรุ่นได้ คือ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว กล่าวคือ เป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงจะประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่วัยรุ่นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามอายุ และจำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุและระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะนักเรียนมีช่วงวัยอายุและระดับชั้นใกล้เคียงกันจึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- Boontep, Sukree and Rubama, Madpouzee. (2021). *The Democratic Citizenship of Students in Faculty of Political Sciences, Hatyai University in Year 2020* Available from: <https://www.researchgate.net/publication/355757115> [accessed Apr 30 2022].
- Burikul, Thawilwadee and Sangmahad, Ratchawadee . (2012). *Citizenship in Thailand*. In the 13th King Prajadhipok's Institute Academic Conference 2011 (pp. 1-32). Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Center for International and Research on Civic Learning and Engagement. (2008). 2006 *Civic and Political Health of the Nation (Online)*. Retrived on 20 May 2021, from http://www.civicyourth.org/2006-civic-and-political-health-of-thenation/?cat_id=0.
- Dqinstitute. *Digital Citizenship*. 2020. [cited in 2020 November 23]. Available from: <https://www.dqinstitute.org/dq-framework>
- Faulks, Keith, (2000). *Citizenship*. Routledge, London.

- Kusnadi IH., & Hikmawan MD. Digital Cohesion in Era of Pandemic COVID-19 in Indonesia. *International Journal of Engineering Research and Technology* 2020; 13: 1775-1779
- Lor Sri Supachai, Khemmanat . (2013). *Development of training courses for moral and ethical development in the mind Public of upper secondary school students at educational institutions under the Office of Non-Formal and Informal Education Promotion*. Doctorate of Dissertation (Educational Administration). Bangkok: Bansomdetchaopraya Rajabhat University.
- Margot Prior, Ann Sanson, Diana Smart and Frank Oberklaid (2000). *Pathways from infancy to adolescence AUSTRALIAN TEMPERAMENT PROJECT 1983–2000*. [Online]. Retrived on 20 May 2021 from: <https://www.theactgroup.com.au/documents/AustralianTemperamentProject1983-2000.pdf>
- Moonsun Choi. A Concept Analysis of Digital Citizenship for Democratic Citizenship Education in the Internet Age. *Theory & Research in Social Education* 2016; 44: 565-607.
- Namket, Somdet. (2018). Cultivation of Ethical Consciousness in Thai Society. *Panya Panithan Journal*, 3(1), (13-27).
- Paiboonthitipornchai, Prapatsorn. (2010). *A study of good citizenship among students of Bangbua Commercial School. Gold, Nonthaburi Province*. Thesis M.A. (Public and Private Management). Bangkok: Silpakorn University.
- Portney, K.E., et al. (2009). *Gender Differences in Political and Civic Engagement among Young People [Online]*. Retrived on 20 May 2021, from <https://ase.tufts.edu/polsci/faculty/eichenberg/NiemiPortneyEichenbergAug26.pdf>
- Rubama, Madpouzee., et al. (2017). *Democracy Citizenship of the people of Songkhla Province*. Research journal (Proceeding) in the report from the national academic conference 2nd universal peace, Institute of Peace Studies Prince of Songkla University. Songkhla: Prince of Songkhla University. [Online]. Retrived on 20 May 2021 from: <https://www.researchgate.net/publication/326331007>

- Rubama, Madpouzee., et al. (2021). *Democratic citizenship of high school students. Rattaphum Wittaya School, Songkhla Province*. Research journal (Proceeding) in the report following the 12th National and International Academic Conference, Hatyai University. Songkhla: Hatyai University. Available from: <https://www.researchgate.net/publication/355757040> [accessed Apr 30 2022].
- Sangaroon, Kiattisak. (2008). *Guidelines for the development of public consciousness for Thai youth: a case study of the group. and youth networks working in public consciousness*. Thesis M.A. (Development Studies). Bangkok: Chulalongkorn University
- Srisaat, Boonchom. (2017). *Preliminary research*. 10th printing, revised edition. Bangkok: Suwiriyan
- Wirapriyakun, Pornphan. (1999) *Building the morality of citizenship in Thai communities*. Ph.D. (Development Education Science). Bangkok: Graduate School Srinakharinwirot University.